

5 Попри спекотну весну, в лісах Черкащини не допущено жодної великої пожежі. Усі загоряння вдалося ліквідувати на початковій стадії

7 Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 26 ТРАВНЯ 2018 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№99 (6215)

ЦИТАТА ДНЯ

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН:

«Рішення про антикорупційний суд — питання відновлення справедливості. Проект закону може бути ухвалено наступного пленарного тижня — 5–7 червня».

Прем'єр-міністр про заклик до парламентаріїв не зволікати з цим вкрай важливим для країни рішенням

Росію закликають визнати вину й покаятися

ЗЛОЧИН І ПОКАРАННЯ. Нідерланди та Австралія поклали на Росію відповідальність за її участь у знищенні рейсу МН17 над Донбасом улітку 2014 року. Росію вже повідомлено про такий висновок. Найголовніше, що уряди цих двох країн розпочинають процеси для притягнення Росії до відповідальності. Так чітко й аргументовано, як ця заява міністра закордонних справ Нідерландів Стефа Блока, подібні речі на міжнародній арені ще не звучали. Відповідальність держави набуває чинності, коли вона не дотримується положень міжнародного права. Цей правовий шлях щодо РФ і обрали Нідерланди та Австралія. Тож вони звертаються до російської влади взяти на себе відповідальність і повною мірою співпрацювати щодо встановлення істини. Інакше кажучи — визнати себе винною.

Що означає для Кремля визнання своєї провини, говорити зайве. Тож цього, найімовірніше, не станеться. І наступним кроком буде подання справи до міжнародного суду, для якого ситуація очевидна, як Божий день. Тож РФ сама себе загнала між двох вогнів. Обдурюючи весь світ, московські стратеги вкотре надурили самі себе.

ЦИФРА ДНЯ

1 млрд грн

держгарантій надає уряд державним вугільним шахтам для залучення кредитного фінансування у державний вугільний сектор

Київ у грі

ІМІДЖ. Українська столиця приймає фінали Ліги чемпіонів найкращої травневої пори напередодні Дня міста

Газета для тих, хто приймає рішення

Тривас передплата «Урядового кур'єра» на 2018 рік. Передплату приймають усі відділення зв'язку Укрпошти. Також її можна оформити на сайтах: ДП «Преса» www.presa.ua УДППЗ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

✓ КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

	для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів	для інших передплатників та підприємств і організацій
на 1 місяць	28 грн	50 грн
на 3 місяці	84 грн	150 грн
на півроку	168 грн	300 грн

Соціальний передплатний індекс **40227** Передплатний індекс **61035**

✓ УВАГА! Послуга за приймання передплати на 2018 рік — безкоштовна.

У Києві газету також можна придбати в кіосках «Союздрук»

4 820103 080053

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 25 травня 2018 року

USD 2610.7517 за 100 доларів США

EUR 3061.8896 за 100 євро

RUB 4.2514 за 10 рублів

AU 338444.80

AG 4315.57

PT 235750.88

PD 253765.07 за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Ми застерігаємо ЄС від російської «газової голки»

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ. «Північний потік-2» — це нова гібридна зброя Кремля проти європейських держав. Україна пропонує безпечнішу альтернативу

Оксана КРАМАРЧУК
для «Урядового кур'єра»

Наша газотранспортна система готова на 100% забезпечити постачання палива до європейських споживачів, а її спільне використання з партнерами з ЄС та США слугуватиме додатковою гарантією та альтернативою політичним і економічним загрозам, які несуть проекти на кшталт «Північний потік-2». У цьому партнерів із ЄС переконував Прем'єр-міністр Володимир Гройсман під час міжнародної конференції щодо ролі української ГТС для енергобезпеки Європи, для участі в якій він і прибув до Брюсселя.

Росія мріє знищити нашу ГТС

Глава уряду наголосив, що сьогодні енергобезпека як ніколи актуальна для Євросоюзу. Пропозиції Росії щодо нового газопроводу — це ніщо інше, як «нова гібридна зброя, спрямована проти європейських держав». Тому він закликав європейських партнерів бути відповідальними і об'єднати зусилля в протидії таким загрозам. «Українська ГТС здатна за обсягами та надійністю забезпечувати всіх споживачів. У нас є прекрасні сховища для акумуляції газу», — зазначив Володимир Гройсман і наголосив, що мета Росії «побудувати свою ГТС і одночасно знищити ГТС України, а далі — мати єдиний важіль

У відносинах із Києвом Федеріка Могеріні налаштована оптимістично

впливу на європейські держави».

Глава уряду нагадав, що Україна не раз у своїй історії переживала підступність Росії, яка роками тримала Київ на своїй газовій голці. «Хто з європейських країн хоче повторити нашу історію?» — риторично запитав Прем'єр. Він також піддав сумніву гарантії РФ у надійності їхніх газопроводів. «Хто вірить у гарантії Росії? Якщо в сезон найбільшого споживання газу Росія вирішить обмежити постачання до ЄС, скільки піде часу на те, аби уряди держав заявили про відставку? Скільки часу треба буде витратити, аби втримати ситуацію? Якщо Росія наважиться таке зробити, загрози будуть

неминучими за лічені дні», — запевнив Володимир Гройсман.

Рішення щодо енергозагроз потребують великої політичної волі та підтримки, переконані в Києві. «Ми звернулися до ЄС та США: друзі, пропонуємо разом управляти ГТС, аби забезпечити її сталу роботу на десятиліття вперед і щоб не припуститися помилок України, які призвели до військового захоплення території нашої держави», — аргументував Володимир Гройсман.

До початку конференції український Прем'єр поспілкувався з Єврокомісаром з питань Енергетичного союзу Марошем Шефчовичем. «Ми домовилися про започаткування тресторонніх переговорів у фор-

маті «ЄС — Україна — Росія» з питань транзиту газу. Позиція України буде відповідальною і твердою», — пообіцяв Володимир Гройсман. Він переконаний, що використання вітчизняної газотранспортної системи — надійна альтернатива проекту «Північний потік-2». Крім того, сторони домовилися погоджувати позиції щодо використання ГТС на взаємовигідних умовах.

Перебуваючи в Брюсселі, глава українського уряду зустрівся також із Президентом Європейської комісії Жаном-Клодом Юнкером. Співрозмовники наголосили, що виконання Угоди про асоціацію з ЄС є незмінним орієнтиром і фундаментом роботи. «Україна продовжує системну про-

граму реформ. Її пріоритет — прискорення економічного зростання, нарощення залучення іноземних інвестицій в економіку», — заявив Прем'єр.

Про подальший курс на поглиблення євроінтеграції йшлося під час зустрічі Володимира Гройсмана з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском. Глава уряду зазначив, що план реформ Кабінету був і залишається вельми амбітним. І значну частину цього плану вже втілюють у життя. Інновації запроваджують в освіті, медицині, пенсійній системі. На часі — залучення інвестицій у державний сектор, модернізація системи управління державним майном, продовження децентралізації в бік більшої свободи й відповідальності регіонів, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

Володимир Гройсман і Дональд Туск порушили також питання Четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС Україні на 2018—2019 роки й пріоритетів реформи енергосектору. Київ відзначає солідарність у питаннях енергетики й зацікавлений у тому, щоб співпраця у цій галузі розвивалася на взаємовигідних умовах, сказав Володимир Гройсман.

Санкції має бути збережено

Політичний вимір відносин України та ЄС став предметом для переговорів Володимира Гройсма-

на й Високої представниці ЄС із закордонних справ та безпекової політики Федеріки Могеріні. Український Прем'єр укотре наголосив, що Київ розраховує на збереження санкційної політики Євросоюзу проти Росії та очікує більшої синхронізації санкційних режимів з боку ЄС і США. Він також наголосив, що безпекова ситуація на Донбасі залишається напруженою, тим часом Росія й далі постачає важке озброєння й боєприпаси на окуповану територію Донбасу, блокує процес обміну заручниками. Саме тому санкції ЄС залишаються одним із механізмів стримування російської агресії. Очільниця європейської дипломатії та український Прем'єр обговорили також перспективи формування миротворчої місії ООН і домовилися узгоджувати позиції.

Україна підтримує пропозицію Єврокомісії про започаткування 4-ї програми макрофінансової допомоги обсягом мільярд євро й очікує на законодавче закріплення ініціативи. Про це Володимир Гройсман сказав під час зустрічі з віцепрезидентом ЄК Валдісом Домбровскісом, який повідомив, що орієнтовно в червні до Києва приїде експертна місія Євросоюзу для підготовки проекту Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та ЄС. За планом, місія має сформувати перелік умов програми макрофінансової допомоги з урахуванням економічної ситуації та стислих строків виконання ініціативи.

Від виживання до розвитку

МЕТА. Країна конче потребує інвестицій, економічного зростання та інтеграції у світові ринки

Михайло ЮРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Інвестори, за плечима яких сумарна капіталізація на понад 900 мільярдів доларів, прибули до Києва для участі в засіданні Національної інвестиційної ради, головував на якому в реставрованому Маріїнському палаці Президент Петро Порошенко.

Назва заходу красномовно вказувала на його основну мету — залучити іноземний капітал для економічного розвитку нашої країни. «Друзі, зараз, за ці чотири роки, народжується нова держава, нова Україна. І я запрошую вас стати батьками-засновниками нової держави. Коли буде ще така можливість? Важливо, щоб ми з вами ухвалили рішення, які впровадити зміни, щоб моє прохання інвестувати в Україну стало для вас пропозицією, від якої буде дуже важко відмовитися», — образно звернувся Президент до поважних гостей.

Багато хто на Заході, зокрема міжнародні фінансові інституції, партнери України та представни-

ки бізнесу, публічно констатують, що за останні три-чотири роки в Україні відбулося значно більше реформ, ніж за всі попередні роки незалежності. Така висока оцінка тішить нашу сторону. Проблема полягає лише в тому, що більшість українців не поділяють цього оптимізму, бо буття визначає свідомість.

І позитив від реформ люди відчують лише тоді, коли остаточно буде подолано спричинену переважно війною економічну кризу, коли рівень життя не просто вийде на довоєнний рівень, а перевищить його, слушно переконаний глава держави.

У відповідь влада зобов'язана діяти й працювати активніше та рішучіше. Нині темпи реформ і темпи зростання економіки на 5—6—7% абсолютно реальні, а висококваліфікованих фахівців має ставати більше. «І на новому етапі, коли ми з вами від виживання переходимо нарешті до розвитку, нам як повітря потрібні інвестиції, нові фабрики і заводи, нові робочі місця з гідними зарплатами.

Україна — це великий, ємний і надзвичайно перспективний ринок», — наголосив Петро Порошенко. Тому й прагне, щоб наш ринок інтегрувався в потужний єдиний європейський простір.

Нині, на думку Президента, Україна — надзвичайно перспективне місце для інвестування, що вже довели своїми реальними діями відомі світові компанії — Cargil, Bunge, Arcelor Mittal, Turkcell, General Electric, DP World, а також ЄБРР, Міжнародна фінансова корпорація.

Крім того, інвестори стануть дуже ефективними комунікаторами, зокрема в міжнародному бізнес-середовищі. Вони доносять правду про Україну, історію її успіху, інвестиційну привабливість, європейську ідентичність і, безумовно, її європейське майбутнє.

Тож Петро Порошенко твердо налаштований продовжувати співпрацю з Міжнародним валютним фондом. Адже досягнення макрофінансової стабілізації стало можливим, зокрема, завдяки співпраці з МВФ. «Незважаючи на те, що цього року Україна випла-

тила понад чотири мільярди доларів за зовнішніми запозиченнями, золотовалютні резерви становлять 18 мільярдів доларів», — зазначив глава держави.

У цьому контексті міжнародні партнери очікують від влади рішучіших кроків, а не лише голослівних запевнень, у боротьбі з корупцією. Боротьбу старого з новим яскраво засвідчила епопея розгляду в парламенті законопроектів про створення антикорупційного суду.

«Наступного тижня буде історичний момент, коли Верховна Рада зможе ухвалити закон про антикорупційний суд у цілому... Упевнений, що остання його версія буде узгоджена з міжнародними партнерами», — цитує УНІАН слова гаранта Конституції. Тож уже в червні багатостраждальний закон може бути не лише ухвалено парламентаріями, а й підписано главою держави.

Загалом він відзначає важливість публічного висвітлення всіх проявів корупції для формування нетерпимості у громадян та суспільства до корупцій-

них злочинів. Тож небайдужа частина суспільства, а вона нині переважає, готова до цього кроку влади.

Вірить Президент і в те, що Верховна Рада підтримає закон про валюту. Запланована лібералізація позбавить ринок обмежень, які стосуються транскордонного руху капіталу, спростить процедури для інвестування і репатріації доходів.

Про рішення продати цього року 25 великих державних підприємств оголосив на форумі перший віцепрем'єр — міністр економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів. Серед них — Центр-енерго, Сумихімпром, ОПЗ. Ухвалений новий закон про приватизацію сприятиме залученню стратегічних інвесторів, які зможуть модернізувати виробництво на великих промислових підприємствах і включити їх до світових ланцюжків доданої вартості.

Ще далі зазірнув президент ЄБРР Сума Чакрабарті, який офіційно анонсував план його структури увійти в капітал державного «Ощадбанку» до кінця року.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Київ у грі

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

«Вони — ангели!» — наполягала, демонструючи клубні шалики, група уболівальників французького «Ліона», яку ми зустріли на Хрещатику. Їхні кумири й справді виявилися найкращими, бо за кілька годин професіонально розібралися із суперниками на смарагдовому газоні стадіону імені Валерія Лобановського. І хоча не вдалося знайти наших знайомих серед майже п'ятнадцяти тисяч глядачів, після закінчення фінального матчу Ліги чемпіонів УЄФА серед жіночих команд, в якому «Ліон» у додатковий час не залишив шансів німецькому «Вольсбургові» — 4:1, напевне можемо стверджувати, що у французьких футболісток, які втретє поспіль виграли почесний трофей, залишатися найкращі враження від Києва. Втім, сподіваємося, позитивні емоції, попри поразку, викликати не згадає про українську столицю й у тих, хто підтримував німецьких «вовчиць».

Отже, найважливіша частина великого фінального дійства — змагальна — стартувала у четвер матчем жіночих футбольних команд. А сьогодні на нас чекає головна футбольна подія травня — фінал престижнішого європейського клубного турніру серед чоловічих команд. О 21:45 на НСК «Олімпійський» зійдуться іспанський «Реал Мадрид» та англійський «Ліверпуль».

Чинний володар трофея, який лідирує за прогнозами букмекерів, має надію зберегти кубок: для «вершкових», які цього сезону нічого не виграли вдома, цей матч — остання надія не залишитися без трофея. А «Ліверпуль» востаннє грав у фіналі ЛЧ одинадцять років тому і нині як ніколи спраглий до перемог. Між собою «Реал» та «Ліверпуль» провели на євроарені п'ять зустрічей. Наразі лідирують англійці: три перемоги проти двох в іспанців. Тож протистояння обіцяє бути цікавим. На відміну від букмекерів, українці, якщо вірити соцмережам, більше вірять у перемогу «червоних» і в тренерську харизму їхнього наставника. Чим завершиться

нинішня дуель Зінедіна Зідана та Юргена Клоппа, дізнаємося зовсім скоро. А от про те, як Київ справляється з високою довірою європейської футбольної спільноти, вже можемо зробити певні висновки.

Щасливий квиток

Хоч як завершиться суботній поєдинок на «Олімпійському», перемогу, на думку Київського міського голови Віталія Кличка, здобуде саме українська столиця. «Знаю, що всі мери світу заздрять мені. А в мене є чудова можливість показати місто завдяки кращій грі світу», — з цими словами важко не погодитися. Адже перше враження можна справити лише раз, а Київ намагається зробити все можливе, щоб заохотити туристів повертатися ще й ще. Та й кияни чи українські вболівальники, які прагнуть побачити своїх кумирів, не повинні почуватися чужими і, не дай Боже, меншвартісними.

Як ми вже повідомляли, до фіналу облаштовано чотири фан-зони. Головна в самісінькому серці столиці — на Хрещатику. Серед чималої кількості різноманітних заходів на цій локації варто виокремити один найзірковіший. На футбольному полі, облаштованому просто посеред головної вулиці, вчора провели свій міні-турнір легенди Ліги чемпіонів, серед яких представлено команди зірок «Реала» та «Ліверпуля». Луїш Фігу, Роберто Карлос, Мічел Сальгадо, Дарвор Шукер, Стів Макманаман, Луїс Гарсія, Вітор Байя, Марсель Десаї, Руд Гулліт... Доторк до м'яча відомих на увесь світ ніг — це вже незабутнє враження. А багатьом вдалося отримати ще й автографи. Господарі турніру також не простачки — команда «Друзі Шевченка» з тренерами Віталієм та Володимиром Кличками на чолі.

Очікування справдилися

На фінал Ліги чемпіонів у Києві чекали майже 100 тисяч туристів, більшість з них прибуває через повітряні ворота саме в день фіналу. До столиці добиратимуться трансферами і мають намір

повертатися до аеропортів відразу по закінченні гри. Та все-таки бути повністю відокремленим від українського сервісу в них не вийде. А в тих, хто завітав до міста заздалегідь, є чудова нагода побачити Київ у найкращу травневу пору, напередодні хоч і умовного, та дня народження, до якого все в столиці стає іншим.

Європейці відверто дивуються смачному та дешево-му в столичних пабах і кафе. Справді, ціни, хоч і дещо відрізняються від звичних, та цілком прийнятні. А ресторатори обіцяють не наживатися на туристах. На відміну від власників готелів і хостелів, які виявилися не такими толерантними. Ще задовго до визначеного часу за одну ніч у звичайному хостелі в період з 25 по 27 травня правили по 2—3 тисячі гривень. Ціни у фешенебельніших місцях злетіли у десятки разів. Тож українським готельєрам вдалося вийти навіть за звичні межі — адже ціни під час проведення по-

соцмережі здивували уболівальників з усього світу, варто говорити на повен голос, адже така ініціатива через іноземні ЗМІ набула широкого розголосу в багатьох державах. Імідж врятовано!

Безпека понад усе

Команди — учасниці фіналу дісталися Києва через різні аеропорти. «Реал» прилетів у «Бориспіль», а «Ліверпуль» — на летовище імені Ігоря Сікорського (колишні «Жуляни»). Їх зустріли усміхнені прикордонники з розмальованими обличчями, а англійців — ще й українки з квітами та коро-ваєм. Тим, хто вирішив підтримати своїх кумирів у чаші «Олімпійського», Київ також розкрив свої обійми. Та, на жаль, шоу (а фінал Ліги чемпіонів — це таки шоу) не обходиться без атрибутів часом сумнівних. Фани «Ліверу» галасливі, однак не агресивні. Там майже немає молоді, загалом 40—50-річні чоловіки, для яких це та-

Фан-зона «Ліверпуля» розташована в Парку імені Тараса Шевченка, а «Реала» — на площі біля палацу «Україна».

дібних заходів завжди зростають. Це нормально практика, однак у всякого бізнесу має бути межа. Приміром, під час торішнього фіналу Ліги чемпіонів у Кардіффі ціна на проживання в деяких місцях зросла майже втридцять. Та наші примудрилися перевершити це «досягнення».

«Ми забронювали місце в готелі за півроку, бо вірили, що улюблений «Реал», за який вболіваємо, обов'язково вийде до фіналу», — розповів подружжя з Мехіко в ефірі одного з українських телеканалів. — Та за кілька днів до вильоту нам повідомили, що броню скасовано. Тоді довелося скористатися гостинністю українців. Ми звернулися на ресурс, де ваші громадяни пропонували помститися у них безкоштовно. І тепер ми в Києві».

Варто зазначити, що цим людям простягнув руку допомоги один із відомих чинників, проте і пересічні кияни не менш гостинні. Про феномен груп, які через

кий вид туризму, спосіб «відірватися», визнає один із найвідоміших футбольних арбітрів Любош Міхел. Саме така група, очевидно, увечері 24 травня вечеряла поблизу головної спортивної арени. І саме їх атакувала група з 20 хуліганів у масках.

Двох горе-нападників затримали, потерпілі претензій не мають, хоча й змушені були оборонятися столами та стільцями. З неофіційних джерел стало відомо, що серед нападників були фанати одного з київських футбольних клубів, від якого нині майже нічого не залишилося. Окрім, можливо, бажання помірятися глупством...

Правоохоронці визнають, що найбільше навантаження очікується під час супроводу фанатів Ліги чемпіонів УЄФА до НСК «Олімпійський». І наголошують: забезпечення публічного порядку під час фіналу Ліги чемпіонів належить від злагодженої роботи всіх підрозділів. Маємо довести: Київ у грі!

ПРОШУ СЛОВА!

Циганське щастя. Чи є воно в Україні?

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Останніми тижнями широкого розголосу набули напади на стихійні табори ромів поблизу Лисої Гори у Києві, селища Рудне на Львівщині, а цими днями — біля Тернополя. У Києві стихійний табір спалили представники однієї з праворадикальних організацій. За інформацією ЗМІ, табір у Рудному спалила група з кількох десятків молодиків у масках. У Тернополі вигнати циганський табір з міста намагалися такі самі молодики з битками. За цими інцидентами поліція відкрила кримінальне провадження.

Та чи покладе це край хвилі агресії проти ромів серед українців? Адже ступінь люті й ненависті, яку користувачі соцмереж вилили на ромів після повідомлення про напади на циганські табори, вразила. Суть 99% висловлювань була приблизно такою: і правильно, так їм і треба, геть їх гнати, всі вони злодії, наркоторговці, до нормального життя їх не привчити тощо.

За даними Ради Європи, станом на 2012 рік на території країн-членів РЄ проживало від 16 до 11 мільйонів ромів. В Україні — від 400 до 260 тисяч. Рівень толерантності до представників цієї етнічної меншини у всій Європі традиційно низький. В Україні ж, згідно з опитуванням громадської думки, яке проводив Інститут соціології Національної академії наук у 2002 році, ступінь толерантності до ромів становив 22 бали зі 100 можливих. Українці погоджуються терпіти ромів як туристів чи гостей, проте не сприймають їх як повноправних громадян суспільства. За даними Центру інформації про права людини, роми в Україні — одна з найбільш вразливих соціальних груп, яка піддається систематичній маргіналізації, стигматизації та дискримінації. Серед найбільших проблем, з якими стикаються роми в нашій країні, — ускладнений доступ до освіти, медицини, соціальних послуг і працевлаштування, нестача ідентифікаційних документів. Понад 75% ромів віком до 30 років в Україні неписьменні. Брак освіти стає причиною того, що роми переважно ніде не працюють, мають низький рівень побутових умов, дуже специфічні уявлення про виховання дітей.

Так і живе ромська громада — ізольована у своїх споконвічних злиднях, за власними законами й поняттями, кочуючи в пошуках легкого хліба. Їх бояться, не люблять, на них зручно звалювати крадіжки, пограбування, шахрайства нерідко лише тому, що вони роми. А вони платять громаді тією самою монетою: агресією, нападами, бійками з місцевими. Найгірше те, що українці вірять, що це нормальна форма співіснування з ромами, яких самих за повноцінними громадянами вважати не варто. Більшість не бачить нічого поганого в кадрах, на яких вслід циганці, що біжить з дитиною на руках, а другу тягне за руку, ледь не здіймаючи її в повітря, женеться чоловік в балакаві з газовим балончиком, а решта його однодумців кидає каміння. Чимало тих, хто пускає слюзу, читаючи про долю фатальної красуні циганки Ази з однойменного твору Михайла Старицького чи співчував життєвим поневірянням благородного цигана Будулая, переглядаючи фільм «Циган», категорично заявляють, що роми — це не зовсім повноцінні люди, їх треба «гнати, цькувати, таврувати та видворяти».

Проте саме такою логікою керувалися й нацистські ідеологи, женучи ромів до газових камер концтаборів. Кияни пам'ятають, що одними з перших жертв Бабиного Яру були не лише євреї. Ними стало й кілька циганських таборів, і на пам'ять про них у Бабиному Яру встановили циганську кибитку.

Проте голова відділу ромів та мандрівних груп директорату демократичного управління та антидискримінації Ради Європи Торстен Аффлербах вважає, що ставлення до ромів формують не загальні упередження чи погляди деяких людей, а позиція влади. В одному з інтерв'ю Торстен Аффлербах заявив: важливо, щоб державні керівники всіх рівнів говорили про неприйнятність нападів та цькування ромів і наголошували, що вони мають такі самі права, як і решта громадян. Він радить українській владі на місцях офіційно відводити під ромські табори земельні ділянки, щоб зробити їх поселення легальними.

«Так роми отримують право офіційно там проживати у трейлерах чи наметах, і громадськість знатиме, що вони таке право мають», — пояснив експерт. Торстен Аффлербах визнає, що упередження щодо ромського населення і його дискримінація — феномен, на жаль, поширений у Європі і не обмежується однією країною чи групою країн. Тому РЄ має програми щодо інклюзивності ромів, розраховані передусім на ромську молодь. Крім того, експерти РЄ за кожної нагоди наголошують, що роми — це невід'ємна частина європейської історії та культури, а їхні права не відрізняються від прав решти європейців.

Українці щиро радіють вигодам євроінтеграції: безвізовим поїздкам до ЄС та відкритому європейському ринку. Проте не замислюються, що рівня економічного розвитку і звичайних побутових благ Європа досягла, дотримуючись головних моральних цінностей: рівності можливостей і прав кожного, а особливо слабкого не лише у фізичному сенсі цього слова.

Фото Володимира ЗАКІ

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Митного кодексу України щодо збереження та розвитку вітчизняної суднобудівної промисловості

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести до Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44—48, ст. 552) такі зміни:
1. У частині четвертій статті 149 слова «але не більше ніж на один рік» замінити словами та цифрами «але не більше ніж на строк, передбачений статтею 151 цього Кодексу».
2. Частину другу статті 151 доповнити словами та цифрами «а для підприємств суднобудівної промисловості (в межах класу 30.11 групи 30.1 розділу 30, класу 33.15 групи 33.1 розділу 33 КВЕД ДК 009:2010) загальний строк переробки не може перевищувати 730 днів».
II. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.
3. Встановити, що до приведення законодавства України у відповідність із цим Законом інші законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
13 березня 2018 року
№ 2321-VIII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України з питань оборони щодо Десантно-штурмових військ

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести зміни до таких законів України:
1) абзац шостий частини другої статті 3 Закону України «Про Збройні Сили України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 48, ст. 410; 2004 р., № 33-34, ст. 405; 2009 р., № 19, ст. 258; 2016 р., № 31, ст. 546) викласти в такій редакції: «окремий рід військ – Десантно-штурмові війська Збройних Сил України»;
2) в абзаці п'ятнадцятому статті 1 Закону України «Про оборону України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 49, ст. 420; 2007 р., № 33, ст. 442; 2009 р., № 19, ст. 258; 2016 р., № 31, ст. 546, № 33, ст. 564) слова «Високомобільних десантних військ Збройних Сил України» замінити словами «Десантно-штурмових військ Збройних Сил України»;
3) в абзаці другому частини першої статті 3 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250; 2016 р., № 31, ст. 546) слова «Високомобільних десантних військ Збройних Сил України» замінити словами «Десантно-штурмових військ Збройних Сил України».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
5 квітня 2018 року
№ 2396-VIII

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День морської піхоти України

Вшановуючи мужність та героїзм морських піхотинців, виявлені у боротьбі за свободу, незалежність та територіальну цілісність України, та з метою започаткування нових військово-вих традицій **ПОСТАНОВЛЯЮ:**
1. Установити в Україні День морської піхоти України, який відзначати щороку 23 травня.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 31 березня 2014 року № 352 «Про День морської піхоти».

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 травня 2018 року
№145/2018

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 23 травня 2018 р. № 394
Київ

Про внесення змін у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699; 2005 р., № 40, ст. 2544; 2017 р., № 101, ст. 3122) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 23 травня 2018 р. № 394

ЗМІНИ.

що вносяться у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298

1. Підрозділ «Керівні працівники» розділу III викласти в такій редакції:
«Керівні працівники

Керівники (головний лікар, директор, начальник, завідувач) закладів охорони здоров'я, установ соціального захисту населення (у тому числі притулків для дітей служб у справах дітей, центрів соціально-психологічної допомоги, соціально-психологічної реабілітації дітей, соціальних гуртожитків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальних центрів матері та дитини, центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центрів ресоціалізації наркозалежної молоді, центрів соціальної підтримки дітей та сімей), баз та складів спеціального медичного постачання	12–18
Директор центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	14–18
Директор (начальник) будинку відпочинку (творчості), пансіонату, бази, профілакторію	9–13
Завідувач аптечного закладу	10–13
Завідувач відділень (соціальної допомоги вдома, соціально-побутової та медико-соціальної реабілітації, стаціонарного проживання, грошової та натуральної допомоги, термінового влаштування дітей, для батьків з дітьми, невідкладної допомоги сім'ї, денного перебування сімей з дітьми з обмеженням життєдіяльності тощо); малого групового будиночка; соціальної квартири; територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян	11–15
Начальник відділу центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	13–15
Завідувач аптеки лікувально-профілактичного закладу, головна медична сестра	9–12
Завідувачі відділів з основної діяльності аптечних закладів	8–12
Начальник планово-економічного відділу; головні фахівці закладів охорони здоров'я, установ соціального захисту населення, аптечних установ	8–12
Начальники (завідувачі) відділів, служб та інших підрозділів; завідувач аптечного пункту (кіоску)	7–11».

2. Розділ XXXIV виключити.

Зарано святкувати перемогу

ЗАКОНОДАВСТВО. *Норми Податкового кодексу щодо невідшкодування ПДВ експортерам олійної сировини нарешті скасовано, але аграріїв не влаштовує, в який спосіб це було зроблено*

Володимир КОЛЮБАКІН,
«Урядовий кур'єр»

У вівторок Верховна Рада за скороченою процедурою 176 голосами проголосувала за законопроект №7403-д, запропонований главою Податкового комітету Ніною Южаніною. Він стосується сумнозвісних олійних правок.

Збитки за законом

Нагадаємо: йшлося про скандально відомі олійні поправки 180 та 182, які скасовували відшкодування ПДВ на експорт з України сої та ріпаку. За словами представників провідних аграрних асоціацій, в разі набуття чинності цієї норми рентабельність вирощування олійних культур неминуче знизилася б на 16% — обсяг не відшкодованого ПДВ.

Як зазначив народний депутат Іван Мірошніченко, збитки малих та середніх аграріїв у результаті олійних правок могли сягнути понад 8 мільярдів гривень. Крім того, ця норма була грубим порушенням зобов'язань, узятих Україною під час вступу до СОТ і підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

І ось тепер, після численних протестів аграріїв, з усіма можливими зволіканнями питання таки було винесено у сесійну залу. Та як цікаво: на розгляд народних обранців було запропоновано два законопроекти про внесення змін до Податкового кодексу України: №7403-2, розроблений групою народних депутатів з Аграрного комітету, і вже згаданий №7403-д.

Між цими двома документами є одна невелика, однак дуже істотна різниця. Перший законопроект просто скасовував поправку, а другий пропонував відшкодувати ПДВ лише тим експортерам, які самі виростили цю сировину на своїх землях. І саме цю норму ухвалили.

На чию користь

Здається, ніби нова законодавча норма спрямована проти трейдерів, насправ-

Фото з сайту patriapaulista.com

Соя виродила добре, але чи буде від цього прибуток аграрію?

Менше зло — це не добро

Такої самої думки дотримується і президент ВГО «Українська аграрна конфедерація» Павло Коваль. Коментуючи ситуацію на прохання кореспондента «Урядового кур'єра», він заявив: «Ухвалений законопроект — це менше зло порівняно з тим, що було. Але тепер малим та середнім аграріям треба визначитися, як пристосуватися до новоустановлених норм. Тепер їм варто об'єднуватися, створювати у заснованих ними структурах власні переробні підприємства і виходити на експорт самим із продуктами переробки. Тільки в цьому разі цей закон може бути їм корисним.

А взагалі наша позиція була на підтримку законопроекту №7403-2, який скасовував цю норму. Ми ще з'ясуватимемо, хто вносив альтернативну позицію, хто її підтримував. Адже і Міністерство аграрної політики, і Міністерство фінансів підтримували са-

ме нашу позицію. Але обрали другий варіант. Це показує ставлення до аграріїв-виробників, законослухняних платників податків, особливо малих та середніх, хоч уряд заявляє, нібито саме їх підтримує. Не кажу про те, що настає час спитати: а як, у який спосіб використовують державні дотації на підтримку сільгоспвиробників, яка з програм державної підтримки працює?»

Щодо порушеного Павлом Ковалем питання про ініціаторів появи законопроекту №7403-д: його розробником на офіційній інтернет-сторінці Верховної Ради значиться голова Податкового комітету Ніна Южаніна. Членом того самого комітету є одіозний депутат — колишній «регіонал», власник найбільшого в Україні олійного концерну. Як стверджують, саме з його подачі, у шпulerський спосіб, з голосу, без обговорення було ухвалено сумнозвісні правки, а тепер з того самого комітету з'являється інший документ, який називають «напівмірою» та «меншим злом».

Насамкінець. Українська зернова асоціація звернулася до Президента України Петра Порошенка з проханням накласти вето на ухвалений Верховною Радою закон про відшкодування ПДВ при експорті олійних культур, бо він створює несприятливі, дискримінаційні умови діяльності на зерновому ринку України. «Закон, який сьогодні ухвалила Верховна Рада, не відповідає запиту громадськості та представників аграрного сектору зокрема, оскільки створює дискримінаційні умови діяльності учасників ринку та суперечить нормам захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. Крім того, цей закон суперечить міжнародним зобов'язанням, які брала на себе Україна під час вступу до СОТ та підписання Угоди про асоціацію з ЄС», — заявив президент Української зернової асоціації Микола Горбачов.

Три програми для сватівських аграріїв

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив у селі Містки Сватівського району створили цієї зими. Очолила його Оксана Лихачова. А сьогодні вона вже може показати відремонтоване приміщення для молокоприймального пункту: роботи виконано за сприяння Нор-

везького фонду у справах біженців, бо вся Луганщина — обласць з особливим статусом через бойові дії. Нині голова містківського молочного кооперативу готує проект для міжнародної програми допомоги ФАУ. Представники цього проекту пообіцяли допомогти з придбанням охолоджувача для молока.

«Одна з основних цілей нашого кооперативу — намагатися працювати безпосередньо з

молокозаводом, без посередників. А це можливо тільки за умови, що буде істотний обсяг молока. І до того ж, щоб підвищити ціну на молоко, потрібні охолоджувачі, ємності для зберігання. Для індивідуального господарства купити таке — велика розкіш. Це під силу лише кооперативу», — пояснює Оксана Лихачова.

Голова новоствореного кооперативу дізналася про державні та обласні програ-

ми підтримки сільського господарства. Зокрема про те, як працює державна програма допомоги у кредитуванні представникам фермерських господарств: у її межах можна отримати до 70% компенсації вартості купленого устаткування (без ПДВ). Оксана Лихачова вважає, що це може стати третьою програмою допомоги містківському кооперативу.

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Цього року через аномально спекотну весну на Черкащині вже неодноразово оголошували найвищий, 5 клас пожежної небезпеки. Особливо потерпають від пожеж вразливі до вогню соснові насадження. Приміром, торік протягом пожежонебезпечного сезону в лісах держлісфонду було зафіксовано 129 загорань. Особливо напруженою була боротьба з вогнем у насадженнях Богданівського лісництва Чигиринського лісгоспу. Цього року, попри спекотну весну, в лісах області не допущено жодної великої пожежі. Усі загорання ліквідовано на початковій стадії.

Боляче бачити наслідки розгулу вогняної стихії. Ліс, що ріс десятками років завдяки зусиллям сотень людей, у який лісівники вкладали не тільки матеріальні ресурси, а й душу, раптом за кілька годин перетворюється на згарище.

Однак таким драматичним наслідкам пожеж потрібно запобігати. У цьому переконані в обласному управлінні лісового та мисливського господарства. Тут багато роблять, що не допускати загорання лісів, а в разі виникнення пожежі — своєчасно приборкати вогняну стихію.

Чітко, злагоджено, однією командою

Недавно довелося бачити, як вогнеборці на тренуваннях шліфували навички швидкого гасіння в лісах в умовах, наближених до реальних. Під час вишколу випробували техніку і командну роботу. Протипожежна техніка у лісівників Черкащини завжди напоготові, вона постійно оновлюється. Ось лісопожежний трактор із пługом робить мінералізовану смугу, щоб зупинити поширення вогню. Потім вступають у дію водомети. Масштаб пожежі вогнеборці оцінюють за допомогою квадрокоптера. За потреби до ліквідації займання стають рятувальники.

— Специфіка лісової пожежі полягає в тому, що якщо її швидко локалізувати і вона не переходить у верхову, полум'я можна загасити меншими зусиллями лісової охорони. Але, як це нерідко буває, за сильного вітру вогонь перекидається нагору. Тоді боротися з ним складно, — коментує заступник голови Держлісгентства України Володимир Бондар.

— Держлісгоспи Черкащини повністю готові до пожежонебезпечного періоду, — розповів начальник обласного управління лісового та мисливського господарства Олександр Дзюбенко. — Маємо всі необхідні для цього ресурси та устаткування: 30

Як уберегти ліси від вогняної стихії

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА. Попри спекотну весну, в лісах Черкащини не допущено жодної великої пожежі. Усі загорання вдалося ліквідувати на початковій стадії

пожежних автомобілів, 15 відеокамер спостереження, 43 мотопомпи, 17 пожежних модулів та інше обладнання й інвентар. А навчання, які регулярно проводимо, дуже корисні, адже дають змогу скоординувати наші спільні дії, зменшити час на ліквідацію пожеж, відповідно, і збитки від них.

Дуже важливо, що є порозуміння між працівниками лісової охорони та рятувальниками. Коли виявляємо невеликі загорання в лісі, то справляємося з ними самостійно, адже маємо підготовлений особовий склад і достатню кількість спеціальної техніки й інвентарю. Однак опрацюємо взаємодію у разі великих загорань. Навчання показують високу організацію та готовність підрозділів до роботи в екстремальних умовах.

Держлісгоспи області активно модернізують пожежну техніку: автомобілі ГАЗ-66 укомплектовують більшими ємкостями для води (замість бочок 1,2—1,6 кубометра переобладнують на 2—2,5 куба). Знайшли фінансові можливості й придбали шасі для КраЗів і Уралів, щоб встановити бочки об'ємом 8—10 кубометрів. До того ж, облаштовують такі автомобілі сучасними мотопомпами японського виробництва.

Сучасні технології допомагають лісівникам Черкащини під час неспокійного і дуже відповідального періоду — пожежонебезпечного сезону. У шести лісгоспах протягом кількох останніх років встановлено 15 телевізійних систем відеоспостере-

ження за лісами. За технічними характеристиками радіус їхнього огляду в середньому становить 20—30 кілометрів (залежно від погодних умов). Тож майже всі хвойні насадження лісгоспів, найбільш вразливі під час пожежонебезпечного періоду, перебувають під перехресним відеонаглядом. У лісництвах та лісгоспах обладнали пункти спостереження, за допомогою яких черговий щоденно протягом світлового дня в режимі реального часу через спеціальний монітор наглядає за прилеглими масивами.

Без сучасних технологій як без рук

— Хоч таке обладнання й дороге, воно повністю себе виправдовує, адже дає змогу виявляти найменші задимлення, загорання на ранніх стадіях, з високою точністю визначати координати лісової пожежі. Це допомагає швидко локалізувати загорання, щоб воно не поширилося на значні площі, — наголошує головний лісівник Черкащини Олександр Дзюбенко.

Цими днями лісівники налагодили роботу оновленого та високооснащеного пожежного патруля. Це п'ять нових автомобілів Ford, обладнаних пожежними модулями, квадрокоптерами, GPS-трекерами та іншим сучасним устаткуванням. Як повідомив заступник голови Держлісгентства Володимир Бондар під час робочої поїздки на Черкащину, навіть в умовах, коли бракує державного фінансування, лісгоспи власними силами оновлюють протипожежну техніку.

— Лісовий пожежний патруль діятиме у держлісгоспах, де переважають хвойні насадження, з протипожежною метою, для охорони лісів від правопорушень. Такі патрульні автомобілі функціонуватимуть у Золотоніському, Канівському, Смілянському, Чигиринському, Черкаському держлісгоспах. Технічні можливості такого позашляховика дадуть змогу якнайшвидше прибути на місце загорання. Якщо невелика пожежа, одразу ж її локалізують, якщо більша — зменшать площу загорання та за допомогою сучасного обладнання визначать масштаби, — зауважує Олександр Дзюбенко.

На останніх навчаннях вогнеборці продемонстрували різні методи боротьби з лісовими пожежами й перевірили боєздатність спеціалізованої техніки лісівників і рятувальників, готовність особового складу до всіх необхідних дій у разі лісових пожеж. Зокрема, під час тактико-спеціальних навчань відбулося розгортання штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, опрацьовано порядок організації управління під час гасіння лісової пожежі, оцінка обстановки, визначення необхідних сил та засобів для гасіння.

Усі протипожежні роботи у держлісгоспах області виконують за рахунок власних коштів підприємств. Торік на роботи з протипожежного захисту лісів витрачено 11 мільйонів гривень, цього року тільки протипожежного обладнання вже закуплено на 5 мільйонів.

Профілактика не завадить

Оскільки ліси огородити неможливо, основний акцент у профілактичній роботі зосереджують на роз'яснювальній роботі серед населення, проведенні рейдів, патрулюванні лісів та виконанні попереджувальних протипожежних робіт. Для забезпечення проїзду пожежної техніки до недоступних ділянок лісу торік відремонтували 40 кілометрів доріг лісгосподарського та протипожежного призначення. Цього року буде додано не менше відремонтованих автошляхів.

Лісівники намагаються створити всі умови для відпочинку населення. Нині в лісах області функціонують майже дві сотні рекреаційних пунктів. Зазвичай вони розміщуються в найбільш відвідуваних місцевими жителями ділянках лісу або ж уздовж автомагістралей для перепочинку мандрівників. Такі пункти створюють, адже це сприяє захисту лісу від можливих пожеж і забруднення побутовими відходами, дає змогу контролювати й регулювати масове перебування населення в лісі.

Вжиті заходи дають змогу запобігати великим пожежам. З початку року зафіксовано шість випадків загорання в лісах держлісгоспів на площі 0,26 гектара. Вогонь швидко приборкали. На жаль, через брак фінансування з державного бюджету цього ро-

ку, розповіли в управлінні, не буде авіапатрулювання лісів. Проте держлісгоспи закупили шість квадрокоптерів, які дають змогу досить точно та мобільно визначити координати загорання й масштаби пожеж в екосистемах.

В області, крім державних підприємств, лісове господарство ведуть чотири комунальні лісгосподарські підприємства на площі 12,8 тисячі га, підпорядковані Городищенській, Монастирищенській, Черкаській, Чорнобаївській районним радам. 5,3 тисячі га відведено під військове лісництво Мініборони України. Ще 31,4 тисячі га лісів ростуть на землях запасу. Всі ці користувачі, на жаль, не мають достатньої кількості пожежних автомобілів, іншого протипожежного обладнання, а ліси на землях запасу взагалі не охороняють.

Серйозну загрозу зеленим масивам спричиняє випалювання очерету, сільськогосподарських угідь і трави вздовж автошляхів. І хоч це робити заборонено, рік у рік негативне явище повторюється. Вогонь пошкоджує позахисні лісові смуги, прилеглі до полів насадження, а орендарі та власники паїв уникають відповідальності. Лісгоспам же доводиться відволікати пожежну техніку на гасіння сільгоспугідь поблизу лісів, аби не допустити поширення вогню у насадження держлісфонду.

Серйозну небезпеку становлять торфовища. Гасіння торфу надзвичайно складне і призводить до надмірних витрат матеріальних і людських ресурсів.

Як наголошують лісівники, місцевим територіальним громадам, які не мають пожежних команд, але можуть забезпечити власними силами елементарні засоби захисту від вогню, слід приділити цій проблемі посилену увагу. Ідеться про звичайні бочки з водою, до яких кріпляться мотопомпи і кілька пожежних рукавів. Такі засоби ефективні для запобігання поширенню лісових пожеж.

Ще одна деталь, на яку лісівники звертають серйозну увагу. На жаль, встановлений чинним законодавством розмір штрафів за порушення правил пожежної безпеки в лісах уже давно не відповідає шкоді, яку завдають такими адміністративними порушеннями. Проект закону про збільшення штрафів у Верховній Раді є. Залишилося ухвалити його.

Заступник голови Держлісгентства України Володимир Бондар (ліворуч) і начальник обласного управління лісового та мисливського господарства Олександр Дзюбенко вивіряють тактику боротьби з пожежами

ЛЮДИ І ЧАС

Авторська рубрика лауреата премії ім. Івана Франка Віктора ШПАКА («Урядовий кур'єр»)

100 РОКІВ ДЕРЖСЛУЖБИ УКРАЇНИ

Хитра обітниця
для чиновників

ПОГЛЯД. На відміну від ідеалістів-пацифістів із Центральної Ради, які вважали побудову УНР мало не заняттям для активістів-дилетантів, гетьман Павло Скоропадський чудово усвідомлював, що це справа професіоналів, готових чесно служити Україні. Одним із перших кроків до їх залучення на державну службу став закон про урочисту обітницю чиновників, ухвалений 30 травня 1918 року. Складання присяги стало обов'язковою умовою зараху-

вання на роботу, що мало відсіяти від управління державою людей, вороже налаштованих до України.

Текст обітниці цивільних державних службовців був напрощуд лаконічним: «Урочисто обіцяю вірно служити Державі Українській, визнавати її державну владу, виконувати її закони і всіма силами охороняти її інтереси і добробут». Важко не звернути уваги на розпливчатість формулювань, через що не зрозуміло, чиї закони й інтере-

си мав захищати чиновник — Держави Української чи державної влади, що далеко не одне і те саме.

А текст присяги простих громадян України, затверджений Скоропадським, був без жодних прихованих хитрощів: «Обіцяю та заприсягаюся бути завжди вірним Українській Державі як своїй Батьківщині, охороняти інтереси держави і всіма силами допомагати її славі та розцвіту, не жалкуючи навіть і життя свого».

70 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СВІТЛАНИ АЛЕКСІЄВИЧ

Тверезий погляд
білоруської нобеліантки

Заява Алексієвич, що «я не підтримую 84% росіян, які закликають вбивати українців», — нагадування громадянам Росії, чим завершився шовіністичний психоз у гітлерівському рейху

ТАЛАНТ. Уже звично нарікаючи на відсутність українців-нобеліантів, забуваємо і про вчених-вихідців з України, і про Світлану Алексієвич, яка народилася у Станіславі (нині Івано-Франківську). Номінально вона білоруска за батьком, але її мама українка, а сама письменниця не раз заявляла: «Я пишаюся, що в мені українська кров».

Світлана Алексієвич не лише одна з небагатьох жінок-нобеліанток, а й творить у стилі художньо-документальної прози, що теж унікально. Тут поряд з білорускою українського походження хіба що метр російської літератури Олександр Солженіцин з «Архіпелагом ГУЛАГом».

Не дивно, що присудження Світлані Алексієвич Нобелівської премії в Білорусі, й у Росії зустріли без особливої радості, бо її книжки аж ніяк не вписуються в міфологію пострадянського «руського міра» з його победобесієм і майже офіційними погрозами «повторити» похід своєї армії до Європи. Уже після першого роману письменниці «У війни не жіноче обличчя», надрукованому за часів Горбачова, на авторку посилалися звинувачення у «пацифізмі, натуралізмі, розвінчуванні героїчного образу радянської жінки».

На відміну від комуністично-путінської героїзації війни, записані чи, точніше, переказані Світланною Алексієвич розповіді учасниць Другої світової показали правду окопного життя, яке не мед навіть для чоловіків, не те що для жінок. Звісно, якщо вони прийшли воювати, а не шукати «папіка» при штабі на відстані щонайменше десятки кілометрів від передової.

За книжку свідчень матерів загиблих афганців «Цинкові хлопчики» Світлану Алексієвич навіть спробували притягти до суду за «клевету» (вже після розвалу СРСР). Однак змушені були відмовитися від цього, усвідомивши, що судилище над письменницею обернеться виразом для імперської системи, яка ніколи не цінувала людських життів.

Так само як Достоевський показав світу не міфічного, а справжнього росіянина, Світлана Алексієвич зобразила типового homo soveticus, виведеного лєнінсько-сталінсько-брежнєвськими селекціонерами. Він не зник після розвалу СРСР, а перетворився на совка чи ватника (що кому більше подобається), який, за словами письменниці, є в кожному з нас.

Можна обурюватися цю твердженням, але вже аж

дві нібито успішні революції в Україні доводять, що для нової начебто патріотичної влади нездоланим ворогом стає саме совок у власній душі, коли особиста вигода, кумівство і цинічна та нахабна корупція перемагають совість, честь і навіть елементарний здоровий глузд.

Ще гірша ситуація у Росії, де, за словами Алексієвич, «маленький червоний чоловічок знову побудував табір». Додалося лише православ'я у найбільш мракобісному його варіанті».

Книжки письменниці саме про суспільну хворобу совковості, яку ніколи не здолати замовчуванням. Чи не тому Алексієвич з пістетом говорить про громадян України, які не погодилися жити за табірно-совковими законами, і вдячно згадає ігумену одного зі станіславських монастирів. У голодному 1948 році батько-офіцер ніде не міг знайти молока для крихітної доньки і в останній надії звернувся до настоятельниці. «Щоб я тебе тут більше ніколи не бачила. А жінка твоя нехай приходить. Два місяці даватиму півлітра молока щодня», — у цій відповіді, яка врятувала життя майбутньої нобеліантки, і приклад християнського ставлення до ворога, і рецепт порятунку від совковості.

90 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОПОЛЬДА ЯЩЕНКА

Батько
крамольного «Гомону»

ПОСТАТЬ. Нині, коли дехто називає дискримінацією запровадження квот на українськомовні передачі в теле- і радіоэфірі, не гріх нагадати про причини перетворення нашої культури на провінційну. Причому не лише за часів Валуєвського циркуляра й Емського указу, а й у недавні радянські часи, коли любов до рідної мови і пісні розцінювалася як «український буржуазний націоналізм».

Це сповна відчув на собі подвижник-музикант Леопольд Яценко, чий фольклорний ансамбль хорового співу «Гомін», який всього на-всього виконував записані у селах колядки, щедрівки, веснянки тощо, здобув тавро «крамольного» і «антирадянського». Саме так розцінили його репертуар компартійні ідеологи, які мали на меті перетворити українців на рускоязычний «совецький народ».

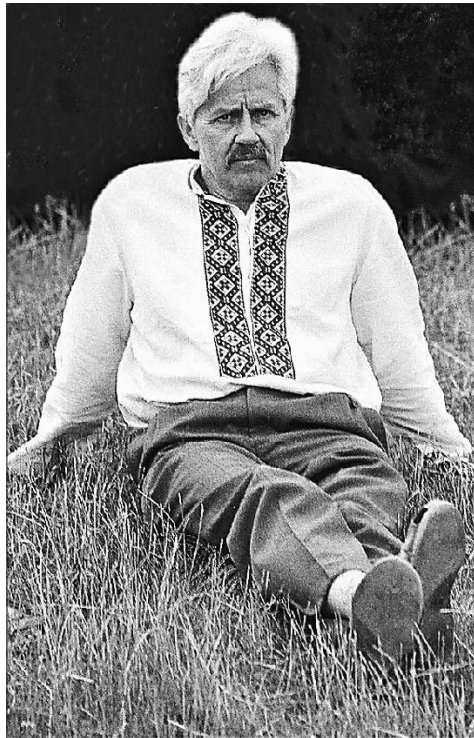
Випускник Київської консерваторії і старший науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклору і етнографії АН УРСР Леопольд Яценко, який під час експедицій Україною записав сотні народних пісень, не міг допустити, щоб усе це багатство залишилося у фондосховищах і архівах. За підтримки однодумців спочатку в Київському університеті виник фольклорний ансамбль «Веснянка», а 31 грудня 1959 року на вулицях української столиці вперше за багато десятиріч зазвучали колядки і щедрівки хористів-аматорів.

Вважається, що фольклорний колектив «Гомін» утворено у 1969 році як етнографічний хор при будинку культури «Харчовик». Насправді самодіяльні співаки під керівництвом Леопольда Яценка виступали задовго до цього. Упродовж десяти років їхнім концертним майданчиком були вулиці й парки Києва, де спів аматорів був від душі і для душ тих, хто не відцурався рідної мови і народної культури.

Однак кінець хрущовської відлиги ознаменував початок чергової хвилі репресій проти вільномудства. Леопольд Яценко у 1968 році став одним із підписантів легендарного листа 139, у якому чільні представники української інтелігенції протестували проти закритих судів над колегами. У підсумку старший науковий співробітник опинився без роботи і змушений був зайнятися етнографічним хором вже на професійній основі, отримуючи мізерну ставку як керівник художньої самодіяльності при будинку культури «Харчовик».

Однак вже 20 вересня 1971 року етнографічний колектив «Гомін» ліквідували як «націоналістичний». За словами одного з учасників засідання, на якому вирішували долю хору, співати треба не на вулицях і в парках, а на сцені із заздалегідь погодженим репертуаром і замість фольклору «петь українські народні пісні, пісні українських советських композиторів, пісні о родіне і пісні о партії».

За тиждень після цього Леопольда Яценка вигнали зі Спілки композиторів України, що автоматично поставило його у розряд «тунелю», який ніде не працює, а «только поют антисоветские песни». Насправді 43-річного колишнього вченого-фольклориста ніхто у Києві не брав навіть на більш-менш престижні робітничі посади. Отож довелося заробляти на хліб

Справжній лицар української пісні Леопольд Яценко відродив опальний «Гомін» 1983 року, а 1993-го його удостоїли Шевченківської премії

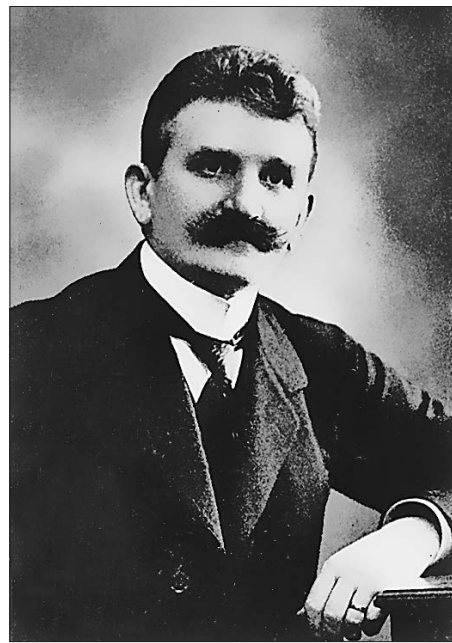
сезонним овочівником у приміському радгоспі, муляром у Барішівці, працювати на знесенні ветхих і аварійних будинків у Києві.

Опальному митцеві не раз натякали, що досить йому розкаятися і визнати націоналістичні помилки, як усе у житті налагодиться. Однак, на відміну від багатьох дисидентів, які йшли на певні компроміси із владою, фольклорист, який ніколи не брав участі в антирадянській діяльності, залишився незламним. «Коли постало питання вибору: або плазувати, або стояти — я мусив залишатися собою і стояти до останнього», — згадував уже за часів незалежності України Леопольд Яценко.

Він чудово усвідомлював, що визнання неіснуючої провини стане зрадою тих хористів «Гомону», які зазнали переслідувань за любов до рідної пісні. Участь у фольклорному колективі стала підставою для звільнення з роботи не лише журналістів, науковців, учителів, а й навіть вихователюк дитячих садочків. У підписаному 5 вересня 1974 року секретарем Житомирського обкому компартії Валентином Острожинським листі у ЦК КПУ йшлося про виключення із лав КПРС старшого викладача марксистсько-лєнінської філософії місцевого сільгоспінституту В. Муляви, який під час навчання в Інституті підвищення кваліфікації при Київському університеті «відвідував заняття хору «Гомін» сумнівного напрямку».

Такими методами насаджували думку, що все українське небезпечно для кар'єри, а тому краще «гаварить і петь на абсепонятом язикі», відлуння чого звучить і нині.

155 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЄВГЕНА ПЕТРУШЕВИЧА

Президент
Західно-Української
Республіки

ДЕРЖАВНИК. За часів УРСР радянський агітпроп не втомлювався нагадувати, що українці вперше об'єдналися в одній державі 1939 року. Насправді це сталося ще 22 січня 1919-го, коли, на відміну від силового введення Західної України до сталінської тюрми народів, УНР і очолювана президентом Євгеном Петрушевичем ЗУНР добровільно проголосили Акт злуки.

«Заявами і протестами, чеканням на ласку світу український народ нічого не досягне, коли не докаже волі до незалежності активною боротьбою», — вважав Євген Петрушевич

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Глиняні трансформації

ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО. У столиці відкрився шостий фестиваль художньої кераміки

Георгій-Григорій ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»,
Володимир ЗАЙКА
(фото),
«Урядовий кур'єр»

У столицному арт-просторі «ЦеГлинаАрт» протягом тижня можна насолодитися виробами з кераміки відомих майстрів і початківців. У концепції Олеси Дворак-Галік фестиваль отримав назву «Трансформації»: «Цього-річ фестиваль відбувається в межах Kyiv Art Week і досліджує вплив кераміки як самодостатнього арту на інші види мистецтва. Це спонукає художника до створення інтерактивних творів. Вони, трансформуючись у часі та просторі, набувають нового змісту і функцій. Наша галерея зосереджена на співпраці керамістів, дизайнерів, галеристів, архітекторів та колекціонерів».

Фестиваль уже шостий рік об'єднує українських керамістів. Серед них є і впізнавана Неллі Ісупова, є й студенти професійних закладів. У павільйоні представлено роботи митців зі столиці та Ужгорода, Коломиї, Харкова, Запоріжжя, а також Львова, де у 1946 році було засновано профільний виш. Доступна глина постає у творчих руках, як метафізичний матеріал. У кераміці, за визначенням мистецтвознавця Оresta Голубця, є таємничі можливості основних стихій — землі, води, повітря і вогню.

Сучасні керамісти відійшли від наслідування природи і, розвиваючи традицію, відтворюють здобутки людства. Представлені вироби з кераміки уникають побутовості і стають художніми елементами інтер'єру. Керамічні роботи, що експонують в галереї, розділили на три пред'явлення: більшість об'єктів далеко відійшли від утилітарності, вироби, що належать до другої групи, зберігають прикладне значення, треті ж об'єднують у собі художність і можливість використання у побуті, як, наприклад, ваза Маріанни Вахняк «Бачити небо».

Витвори з шамоту Юрія Войновича демонструють художні принади матеріалу. Його об'єкти наче бавляться з архаїкою та сюрреалізмом, стають частиною інсталяцій та перформансів, але здебільшого претендують посісти місце скульптури. Іноді глина імітує мармур у погрудях, як, наприклад,

**ЩЕ БІЛЬШЕ
ФОТО
НА САЙТІ
UKURIER.GOV.UA**

«Гості з далеких країн» кераміста Андрія Ільїнського в сьогодні стали дуже актуальною темою

в Олександрі Лебедкіно, яка представила бюст Цензури.

Немало керамістів мислять глобально і виявляють це в кількох роботах, зокрема Юрій Мусатов у серії «Моя планета», Андрій Ільїнський у серії «Гості», Олександр Мирошніченко в наче зруйнованих часом «Головах». Автори намагаються передати подих природи, як у композиції «Листя», або вічності — як у «Скам'янілості» Ольги Пильняк, де

Такий вигляд має «Посмішка» від Марти Береженко

Олександра Лебедкіна представила свою неповторну «Самокатистку»

авторка поєднала в одній формі брутальність і витонченість.

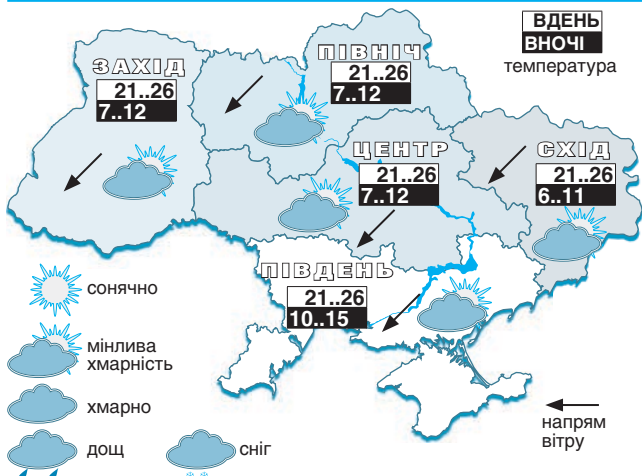
Вражає комбінаторність по вертикалі та по горизонталі робіт Гіі Міміношвілі, наслідування коралів Єлизаветою Портновою, чуттєві абстракції Юрія Войновича. Керамісти обігрують форми, кольори, фактури — наприклад, Ната Попова.

Деякі відвідувачі зазначали вторин-

ність робіт, але багато хто довго концентрувався на одному об'єкті чи інсталяції, розглядаючи витвір з різних боків. Студент економічного університету Тарас Бульба, який проявляє себе в декоративно-прикладному мистецтві, підсумував враження: «Керамісти оригінально виявили своє бачення, використали авторську техніку, метаморфози кольору і фактур».

Експозицію кераміки можна відвідати до 2 червня.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 27 ТРАВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+7 +12	+21 +26	Черкаська	+7 +12	+21 +26
Житомирська	+7 +12	+21 +26	Кіровоградська	+7 +12	+21 +26
Чернігівська	+5 +10	+20 +25	Полтавська	+6 +11	+20 +25
Сумська	+5 +10	+20 +25	Дніпропетровська	+7 +12	+21 +26
Закарпатська	+11 +16	+23 +28	Одеська	+11 +16	+21 +26
Рівненська	+7 +12	+21 +26	Миколаївська	+10 +15	+22 +27
Львівська	+7 +12	+21 +26	Херсонська	+10 +15	+22 +27
Івано-Франківська	+7 +12	+21 +26	Запорізька	+8 +13	+21 +26
Волинська	+7 +12	+21 +26	Харківська	+6 +11	+21 +26
Хмельницька	+7 +12	+21 +26	Донецька	+6 +11	+21 +26
Чернівецька	+7 +12	+21 +26	Луганська	+6 +11	+21 +26
Тернопільська	+7 +12	+21 +26	Крим	+11 +16	+21 +26
Вінницька	+7 +12	+21 +26	Київ	+11 +13	+23 +25

Укргідрометцентр

У Вінниці — шевченківське свято

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ТРАДИЦІЇ. Удруге Вінниця стала центром проведення Міжнародного шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій». Цього разу на площі Тараса Шевченка з нагоди відзначення 204-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря розмістили свої світлиці територіальні громади районів області: у кожній — портрет найвідомішого у світі українця, а також короваї, рушники, вироби майстрів ужиткового мистецтва тощо. Маємо традиції, які передаються з покоління в покоління.

Свято розпочалося тематичним поетично-пісенним вінком. Після відкриття краєни, численні гості, перші особи області і міста поклали квіти до скульптурної композиції Тараса Шевченка на знак вшанування генія українського народу.

До проведення міжнародної культурної події долучилися поети і письменники з Білорусі, Казахстану, Болгарії, Вірменії, Польщі та України, народні аматорські колективи, співаки, актори обласного академічного музично-драматичного театру імені Миколи Садовського, громадські міста й області. Зокрема взяв участь у заході лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка, народний артист, Герой України Анатолій Паламаренко. Звучали вірші Кобзаря, лунали пісні, ліричні й життєдайні.

«Ми ретельно готувалися до проведення Міжнародного шевченківського свята і дуже чекали гостей та учасників. Вперше це свято в Україні проходило саме на Вінниччині у рік проголошення незалежності. Сьогодні ми відкриваємо Шевченка по-іншому, через призму сакрального бачення», — зазначив під час зустрічі з письменниками голова облдержадміністрації Валерій Коровій.

Вінницький міський голова Сергій Моргунов переконаний, що шевченківське свято має важливе значення для України. «Тарас Шевченко чимало зробив, щоб українці утвердилися як велика і вільна нація. Шевченківське свято проводиться вже 17 років у різних регіонах нашої країни. Важливо, щоб традиції зберігалися у поколіннях, у цьому наша єдність і сила», — написав він у мережі Фейсбук.

Свято «В сім'ї вольній, новій» розпочалося 24 травня і триватиме на Вінниччині три дні.

Наступний номер «Урядового кур'єра» вийде 30 травня 2018 року